

ଆମେ ଶେଷ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭେକ୍ଟର ଅପରେସନ୍ ଉପରେ ଆମର ଆଲୋଚନା ସହିତ ଜାରି ରଖୁ ଆମେ ଦେଖୁ କିପରି ଏକ ଭେକ୍ଟର ଏହାର କାର୍ତ୍ତବ୍ୟତାକୁ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଆମେ ij ଏବଂ k କୁ ଏକ ଗୋପି ସହିତ ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲୁ ଯେଉଁଠାରେ i ଏବଂ j ଏକ ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଥିଲା $|y$ ଅକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଥିଲା ଏବଂ k ହେଉଛି z ଅକ୍ଷରେ ଏକ ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଏବଂ ଆମେ ଯାହା ଦେଖାଇଥିଲୁ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର କିପରି axi plus ayj plus azk ଭାବରେ ଲେଖାଯାଇପାରିବ ଯଦି ଆମର ବିତୀୟ ଭେକ୍ଟର b ଥାଏ ତେବେ ଭେକ୍ଟର b ମଧ୍ୟ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ | ଏହି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ

ତେଣୁ ଭେକ୍ଟର b କୁ bxi plus byj plus bzk ଭାବରେ ଲେଖାଯାଇପାରିବ , କାର୍ତ୍ତବ୍ୟତାକୁ ଅକ୍ଷ ଦିଗରେ ଭେକ୍ଟର ସମାଧାନ କରିବାର ଏକ ସୁବିଧା ହେଉଛି ଯେ ଥରେ ଆମେ ଏହି ଦିଗଗୁଡ଼ିକରେ ଭେକ୍ଟରକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପରେ ଭେକ୍ଟରର ଯୋଗକୁ ଅତି ସହଜରେ କରାଯାଇପାରିବ

ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ ଭେକ୍ଟର ପ୍ରକାଶ କରିଥାଉ | a ଏବଂ b ଏହି ପରି ଏବଂ ଆମେ ସେମାନଙ୍କର ରାଶି ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ ଏକ ସ୍କାଲାର b ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁ, ତେବେ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ସହଜରେ ହୋଇପାରିବ ତେବେ ଏହାକୁ ସିଧାସଳଖ ସ୍କାଲାର bx ଥର i plus ay plus by j plus az plus bz times k ଏବଂ ସରଳ ଯଦି ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ | ଇ ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସ୍କାଲାର ଦ୍ୱି multip ାରା ଗୁଣିତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଏକ ସ୍କାଲାର ଦ୍ୱାରା କିଛି ବିଭିନ୍ନ ହୁଏ ତେବେ ଆମେ ସମାନ ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରିପାରିବା

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ 2 ଥର ମାଇନସ୍ ଡିନିଥର b ଯଦି ଆମକୁ ଏହି ରାଶି ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ଏହା ଦୁଇଗୁଣ କୁ ax ି ସହିତ ଆଇନ୍ ସ୍କାଲାର ଆଇନ୍ ମାଇନସ୍ ଡିନି ସହିତ ସମାନ ହେବ | times bxi plus byj plus bzk

ତେଣୁ ଏହା ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷ ମାଇନସ୍ 3 bx ଥର i plus 2 ay minus 3 by times j plus 2 az minus three bz times k ତେଣୁ ah

ତେଣୁ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟତାକୁ ଅକ୍ଷରେ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏକ ଭେକ୍ଟର ସମାଧାନ କରିବା ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେ | ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ଅପରେସନ୍ କୁ ସରଳୀକରଣ କରିବାରେ ଆମେ ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବା, ଭେକ୍ଟରର ଯୋଗକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟରର ବିଭିନ୍ନତା ଦେଖୁ ଏବଂ ଆହାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଭେକ୍ଟରକୁ ଏକ ସ୍କାଲାର ଗୁଣିତ ହୁଏ ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲେଟ୍ ସହିତ କିପରି ମୁକାବିଲା କରିବା | ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ଯାହା ଏଠାରେ ଦେଖୁ ଯାହା ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ରାଶି ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏକ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ସମାନ କଥା କହିପାରିବା ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଆମେ ଦେଖିବେ ଯେ ଏହି ସ୍ତରରେ ଆମେ କହିପାରିବା ଯେ ଉପାଦାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଦୁଇଟି ଉପାୟ ଅଛି | ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ଦୁଇଟିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁ | ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉପାଦାନ ବର୍ତ୍ତମାନ

ତେଣୁ ଆମେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁ ଏବଂ ଏଠାରେ ଆମେ ଯାହା ଦେଖିବା ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ସେମାନେ ଗୁଣନର ବନ୍ଧନ ନିୟମକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି ଯାହା a ଏବଂ b ସ୍କାଲାର c ର ଉପାଦାନ ଅଟେ

ତେଣୁ ଆମେ b ସ୍କାଲାର ଗୁଣିତ ହେବା | c ଏହା a ଏବଂ b ର ଉପାଦାନ ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ a ଏବଂ c ର ଉପାଦାନ ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାରର ଉପାଦାନ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାରର ଭେକ୍ଟର ଉପାଦାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ଦିଅ ଯାହାକୁ ଆମେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଉ ଯେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନ ଯାହାକୁ ଆମେ ସ୍କାଲାର ଉପାଦାନ ବୋଲି କହିଥାଉ | କାରଣ ଆମେ ଏପୂର୍ବରୁ ଏକ ସଙ୍କେତ ଡର୍ ବ୍ୟବହାର କରୁ, ଏହାକୁ ଡର୍ ପ୍ରତୀକ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ, ଏହାକୁ ଆମେ କିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବୁ

ତେଣୁ ଆମର ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ଏକ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ ଏକ ଭେକ୍ଟର b ଅଛି ଏବଂ ଆସନ୍ତୁ କହିବା ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ଲାଗୁଡ଼ି ସହିତ କୋଣ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା | ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଆମେ ଏବଂ ଏହି କୋଣଟି ଦୁଇଟି କୋଣର ଛୋଟ କାରଣ a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ କୋଣ ମଧ୍ୟ ରିଫ୍ଲେକ୍ସ କୋଣକୁ ଦେଖିପାରେ ଯାହାକି a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ ଗଠିତ କିନ୍ତୁ ଆମେ କୋଣର ଛୋଟକୁ ଦେଖୁ

ତେଣୁ ଏହି କୋଣ ଥିବା ହେବ | 0 ରୁ 180 ଡିଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ | ଗ୍ରାମ୍ ତେଣୁ ଆମେ ଏହାକୁ ଦେଖିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ ଭେକ୍ଟର b ର ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକ ଏହା ଦ୍ୱି three ାରା ତିନୋଟି ପରିମାଣକୁ ବ $lying$ ାଇ ଦିଆଯାଏ | a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଣର କୋସାଇନ୍ ଯାହା ଆମେ କୋସାଇନ୍ ଅଟେ ଏବଂ

ତେଣୁ ଆମେ ଯାହା ଲେଖୁ ଏହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର a ଭାବରେ ସୂଚୀତ କରୁ ଏବଂ b ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରତୀକ ଡର୍ ବ୍ୟବହାର କରୁ, ଏହା b ଗୁଣର କୋସାଇନ୍ ର ଏକ ଗୁଣର ସମାନତା ସହିତ ସମାନ | ଆମେ ଯେଉଁଠାରେ ଆ ଏବଂ i ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ କୋଣକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରିବୁ

ତେଣୁ ଏହି ଉପାଦାନ କାରଣ ଏହି ସବୁ ସ୍କାଲାର ଏହି ଉପାଦାନ ଏକ ସ୍କାଲାର ଅଟେ ତେଣୁ ଡର୍ ପ୍ରତୀକ ସର୍ବଦା ଏକ ସ୍କାଲାର ଅଟେ

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଡର୍ ଉପାଦାନ କିଛି ଗୁଣ ଦେଖୁ ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପର୍କି | ଆମେ ଦେଖୁ ଏକ ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଭ୍ ଅଟେ , ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି b ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ହେଉଛି b ସହିତ ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଏହା ଏହାର ଉପାଦାନ ପରିଭାଷାର ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି କାରଣ b ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଏହା ଏକ ବଡ଼ତା ସହିତ ସମାନ ହେବ | b ଗୁଣର କୋସାଇନ୍ ଆମେ ଗୁଣର ସମୟ | d ଏହା ପୁଣି ଥରେ କୋସାଇନ୍ ଆମେ b ଗୁଣର ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି ହେବ

ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଏହ ହେବ, ଏହା ହେଉଛି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକ୍ ଦେଖାଯିବ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଡର୍ b ଏକ ସ୍କାଲାର ଅଟେ ତେଣୁ ଆମେ ଦେଖୁଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ପର୍କି | ଏକ ଡର୍ ବି ହେଉଛି ଏକ ସ୍କାଲାର ଏହା ସକାରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ହୋଇପାରେ

ତେଣୁ ଏହାର ଏକ ଚିହ୍ନ ରହିପାରେ ଏବଂ ଏହା ଏକ କୋଣର ଆକାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ b ର ସକାରାତ୍ମକ ପରିମାଣ ସର୍ବଦା ସକାରାତ୍ମକ ରହିବ ତେଣୁ ଚିହ୍ନଟି କୋଣ ଥିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯଦି ଆମେ ଆମେ ଶୂନ୍ୟ ଏବଂ ପି ଦ୍ୱି two ାରା ଦୁଇ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ ତେବେ ଏକ ଡର୍ ବି ପଜିଟିଭ୍ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଆମେ pi ଦ୍ୱି ାରା 2 ଏବଂ pi ମଧ୍ୟରେ ରହିଥାଏ ତେବେ ଏକ ଡର୍ b ନକାରାତ୍ମକ ହେବ

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟ କିଛି ଜିନିଷ ଯାହାକୁ ଆମେ ଏକ ଡର୍ ପ୍ରତୀକ ଦେଖିବା | ଏକ ଭେକ୍ଟରର ନିଜେ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ, ତେଣୁ ଏହା ଶୂନ୍ୟ ଡର୍ ପ୍ରତୀକର କୋସାଇନ୍ ର ଏକ ଗୁଣର ମହତ୍ତ୍ୱ ଛଡା ଥାଉ କିଛି ହେବ ନାହିଁ

ତେଣୁ ଏହା ଏକ ବର୍ଗର ଆକାର କିମ୍ବା ଭେକ୍ଟରର ଆକାରର ବର୍ଗ ହେଉଛି ଡର୍ ଉପାଦାନ | ଭେକ୍ଟରର ନିଜେ ଦ୍ୱି thing ିତୀୟ ଜିନିଷ ଦେଖିବା $d \cdot b = 0$ ସହିତ ସମାନ, ତେବେ ଆମେ ଯାହା ଦେଖୁ ତାହା ହେଉଛି 0 ର ବଡ଼ତା କିମ୍ବା b ର ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁ 0 କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏଗୁଡ଼ିକ ଆମେ କ୍ଷୁଦ୍ର ମାତ୍ରା ଭାବରେ ଡାକିବା କିନ୍ତୁ ଯଦି ତାହା ନୁହେଁ ତେବେ ଆମେ କୋସାଇନ୍ 0 ସହିତ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ | କୋସାଇନ୍ ଅଫ୍ ଆମେ 0 ଏହା ଆମକୁ ଦେବ ଯେ ଭେକ୍ଟରକୁ ଭେକ୍ଟର b କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ

ତେଣୁ ଯଦି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ 0 ଥାଏ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 0 ଟି ନଥାଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ପ୍ରମାଣ କର ଯେ 2 ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ଯଦି ତୁମେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ 0 ଭାବରେ ପାଇବ ତେବେ ତୁମେ ଦେଖାଇ ପାରିବ ଯେ $a \cdot b = 0$ କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର ବୋଲି କହିଥାଉ | ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ a ହେଉଛି ଅର୍ଗୋନୋମାଲ୍

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ଯଦି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟରର ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକକୁ ଦେଖିବା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ହେବ

ତେଣୁ ଆମେ ଯାତାୟତ କରିପାରିବୁ | ପ୍ରପର୍ଟି ଯାହା ଆହା ଡର୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସେତେବେଳେ ଯାତାୟତ କରେ | ଆମର ଆଉ ଏକ ପ୍ରପର୍ଟି ଅଛି ଯାହା ହେଉଛି ବନ୍ଧନକାରୀ ସମ୍ପର୍କି ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ କହିଥିଲୁ ଯାହା b ସ୍କାଲାର c ସହିତ ଏକ ଡର୍ କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯଦି ନିଆଗଲା ତେବେ ଏହା b ସ୍କାଲାର ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏକ ଡର୍ ଡର୍ ସହିତ c ସହିତ ଏକ ଡର୍ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାନ ଦେଖିବା | ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ କିପରି ଦେଖାଯାଏ

ତେଣୁ ଯଦି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ 0 ଥାଏ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 0 ଟି ନଥାଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ପ୍ରମାଣ କର ଯେ 2 ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ଯଦି ତୁମେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ 0 ଭାବରେ ପାଇବ ତେବେ ତୁମେ ଦେଖାଇ ପାରିବ ଯେ $a \cdot b = 0$ କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର ବୋଲି କହିଥାଉ | ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ a ହେଉଛି ଅର୍ଗୋନୋମାଲ୍

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ଯଦି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟରର ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକକୁ ଦେଖିବା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ହେବ

ତେଣୁ ଆମେ ଯାତାୟତ କରିପାରିବୁ | ପ୍ରପର୍ଟି ଯାହା ଆହା ଡର୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସେତେବେଳେ ଯାତାୟତ କରେ | ଆମର ଆଉ ଏକ ପ୍ରପର୍ଟି ଅଛି ଯାହା ହେଉଛି ବନ୍ଧନକାରୀ ସମ୍ପର୍କି ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ କହିଥିଲୁ ଯାହା b ସ୍କାଲାର c ସହିତ ଏକ ଡର୍ କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯଦି ନିଆଗଲା ତେବେ ଏହା b ସ୍କାଲାର ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏକ ଡର୍ ଡର୍ ସହିତ c ସହିତ ଏକ ଡର୍ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାନ ଦେଖିବା | ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ କିପରି ଦେଖାଯାଏ

ତେଣୁ ଯଦି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ 0 ଥାଏ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 0 ଟି ନଥାଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ପ୍ରମାଣ କର ଯେ 2 ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ଯଦି ତୁମେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ 0 ଭାବରେ ପାଇବ ତେବେ ତୁମେ ଦେଖାଇ ପାରିବ ଯେ $a \cdot b = 0$ କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର ବୋଲି କହିଥାଉ | ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ a ହେଉଛି ଅର୍ଗୋନୋମାଲ୍

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ଯଦି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟରର ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକକୁ ଦେଖିବା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ହେବ

ତେଣୁ ଆମେ ଯାତାୟତ କରିପାରିବୁ | ପ୍ରପର୍ଟି ଯାହା ଆହା ଡର୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସେତେବେଳେ ଯାତାୟତ କରେ | ଆମର ଆଉ ଏକ ପ୍ରପର୍ଟି ଅଛି ଯାହା ହେଉଛି ବନ୍ଧନକାରୀ ସମ୍ପର୍କି ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ କହିଥିଲୁ ଯାହା b ସ୍କାଲାର c ସହିତ ଏକ ଡର୍ କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯଦି ନିଆଗଲା ତେବେ ଏହା b ସ୍କାଲାର ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏକ ଡର୍ ଡର୍ ସହିତ c ସହିତ ଏକ ଡର୍ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାନ ଦେଖିବା | ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ କିପରି ଦେଖାଯାଏ

ତେଣୁ ଯଦି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ 0 ଥାଏ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 0 ଟି ନଥାଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ପ୍ରମାଣ କର ଯେ 2 ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ଯଦି ତୁମେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ 0 ଭାବରେ ପାଇବ ତେବେ ତୁମେ ଦେଖାଇ ପାରିବ ଯେ $a \cdot b = 0$ କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର ବୋଲି କହିଥାଉ | ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ a ହେଉଛି ଅର୍ଗୋନୋମାଲ୍

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ଯଦି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟରର ସ୍କାଲାର ପ୍ରତୀକକୁ ଦେଖିବା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ହେବ

ତେଣୁ ଆମେ ଯାତାୟତ କରିପାରିବୁ | ପ୍ରପର୍ଟି ଯାହା ଆହା ଡର୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସେତେବେଳେ ଯାତାୟତ କରେ | ଆମର ଆଉ ଏକ ପ୍ରପର୍ଟି ଅଛି ଯାହା ହେଉଛି ବନ୍ଧନକାରୀ ସମ୍ପର୍କି ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ କହିଥିଲୁ ଯାହା b ସ୍କାଲାର c ସହିତ ଏକ ଡର୍ କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯଦି ନିଆଗଲା ତେବେ ଏହା b ସ୍କାଲାର ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏକ ଡର୍ ଡର୍ ସହିତ c ସହିତ ଏକ ଡର୍ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାନ ଦେଖିବା | ଯୁକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ କିପରି ଦେଖାଯାଏ

ତେଣୁ ଯଦି ଡର୍ ପ୍ରତୀକ 0 ଥାଏ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 0 ଟି ନଥାଏ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ପ୍ରମାଣ କର ଯେ 2 ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ଯଦି ତୁମେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଡର୍ ପ୍ରତୀକକୁ 0 ଭାବରେ ପାଇବ ତେବେ ତୁମେ ଦେଖାଇ ପାରିବ ଯେ $a \cdot b = 0$ କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ବେଳେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟର ବୋଲି କହିଥାଉ | ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ a ହେଉଛି ଅର୍ଗୋନୋମାଲ୍

ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆମ ଅକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତିତ ଭେଦକୁ ijk କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । 1 ସହିତ k ଡ଼ ହୋଇଥିବା k ମଧ୍ୟ 1 ହେବ କିନ୍ତୁ ଯଦି j ସହିତ $ଡ଼$ ହୋଇଛି ତେବେ ଏହା i ଏବଂ j ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଣର କୋସାଇନ୍ ସହିତ ସମାନ ହେବ

ତେଣୁ ଏହା 0 ହେବ, k ସହିତ d ଡ଼ ହେବ ଏବଂ k ସହିତ d ଡ଼ ହେବ । 0 ସହିତ ସମାନ ।

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଯାଧାରଣ ଉପାୟରେ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବିସ୍ତାର ଏବଂ ଲେଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ

ତେଣୁ ଉପାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ଆମର ଏକ ଭେକ୍ଟର ଅଛି ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଲେଖିବା ଯଦି ଆମ ପାଖରେ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଅଛି ତେବେ axi plus ayj plus azk ସହିତ ସମାନ । ଏବଂ ଭେକ୍ଟର b bxi plus byj plus bzk ସହିତ ସମାନ, ଯଦି ଆମେ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ଚାହୁଁ, ତେବେ b ସହିତ ଏକ ଡ଼ ଆମେ ଲେଖିବା । t ଏବଂ

ତେଣୁ ଆମେ ଏହାକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରଣକାରୀ ନିୟମ ବ୍ୟବହାର କରିବୁ

ତେଣୁ ଏହା axi plus ayj plus bk ସହିତ bxi plus byj plus bzk ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ବିସ୍ତାର କରିବୁ ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦ ଆମକୁ ax bx times i dot ଦେଇଥାଏ । i plus ଦୁଇଟି $axbyi$ dot j plus $axbzi$ dot k ପାଇବ ଏବଂ ତା' ପରେ ଆମେ ଏହାକୁ ବିସ୍ତାର କରିପାରିବା ଆମର ଏହି 9 ଟି ଶବ୍ଦରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭାବ୍ୟ 9 ଟି ଶବ୍ଦ ରହିବ ଯାହାକୁ ଆମେ ଦେଖୁ i dot j ଏହା 0 ସମାନ ହେବ i dot k 0 ହେବ । ଏହି d term ିତ୍ୟାୟ ଶବ୍ଦଟି ମୋଡେ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଦେଇପାରେ, ଏହା ମୋଡେ bx ଥର j dot i plus $ayby$ j dot j plus $aybz$ times j ସହିତ k ଏବଂ ପରେ $azbxk$ ସହିତ ଡ଼ ସହିତ j plus $azbzk$ ସହିତ ଡ଼ ହୋଇଛି । k ଏବଂ ଆମର ଏହି ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରଖିବା i k ଡ଼ ସହିତ i ଡ଼ ସହିତ j ଡ଼ ସହିତ j ଡ଼ ସହିତ 0 k ଡ଼ ସହିତ 0 j ଡ଼ k 0 ହେବ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ i dot ij dot j ଏବଂ k dot k 1 ହେବ

ତେଣୁ ଶେଷରେ ଆମେ ଯାହା ପାଇବୁ ଏକ ଡ଼ b ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ $axbx$ plus $ayby$ plus $azbz$ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ

ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ କୋସାଇନ୍ସର ଡ଼ିରକ୍ଷା ନିୟମକୁ ବ୍ୟବହାର ତେବେ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବା । ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହା ଯଦି ଆମର ଏଠାରେ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଅଛି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଣ ହେଉଛି ଆମେ ଯଦି i ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଏକ ପୁନଃ କରେ ତେବେ ଏହି ଭେକ୍ଟର ଏକ ମାଇନସ୍ b ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ c ଭାବରେ ଡ଼ାକିବା କାରଣ ଯେତେବେଳେ i ଏଥିରେ b ଯୋଗ କରେ । ଭେକ୍ଟର i ଡ଼ିରକ୍ଷାର ତୃତୀୟ ପାର୍ଶ୍ୱ get ପାଇଥାଏ ଯାହା ମୋଡେ ଦେଇଥାଏ

ତେଣୁ ଏହି ଭେକ୍ଟର ଯାହାକୁ i c ବୋଲି କହିଲି ତୃତୀୟ ଭେକ୍ଟର ହେଉଛି ଏକ ମାଇନସ୍ b

ତେଣୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ ଆମେ ଭେକ୍ଟର c ଲେଖିପାରିବା ଭେକ୍ଟର ଏକ ମାଇନସ୍ b ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଯଦି i ଏହାକୁ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖିବି । ଏହାର ତୀବ୍ରତା ତାପରେ c ର ତୀବ୍ରତା ଏକ ମାଇନସ୍ b ର ସମାନତା ସହିତ ସମାନ । ପୁନର୍ବାର c ସହିତ ଏକ ମାଇନସ୍ b କୁ ବିନ୍ଦୁ, ଯାହା ଏକ ମାଇନସ୍ b ସହିତ ସମାନ

ତେଣୁ ଆମେ ଏହାକୁ ଏହି ଫର୍ମରେ ଲେଖିବା ଏବଂ ଏଠାରେ ଯାହା ଅଛି ତାହା ହେଉଛି ଯଦି ଆମେ ଏହାକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ତେବେ c ସହିତ ଡ଼ ଡ଼ ହେବ ଏକ ପୁନଃ b ଡ଼ ସହିତ ଏକ ଡ଼ ସହିତ ସମାନ । b ମାଇନସ୍ ଦୁଇଥର ଭେକ୍ଟର ସହିତ b ସହିତ ଏକ ଡ଼ ହୋଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ କମ୍ୟୁଟେଟିଭ୍ ଏବଂ ବିଚାରଣକାରୀ ଗୁଣ ବ୍ୟବହାର କରିଛୁ

ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ th ଲେଖିବା । c ସହିତ c ବିନ୍ଦୁ ହୋଇଛି ଏହା ଲେଖାଯାଇପାରିବ ଯେହେତୁ c ବର୍ଗର ଆକାର ଏକ ବର୍ଗର ପରିମାଣ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ b ବର୍ଗର ମାଇନସ୍ ଦୁଇଗୁଣ ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି ର ଦୁଇଗୁଣ ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ଯାହା ଆମେ ଏବଂ ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି ଅଟେ । ପାର୍ଶ୍ୱ $these$ ର ଏହି d s ଯ୍ୟ ଛଡା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ

ତେଣୁ ଆମେ c ବର୍ଗ ପାଇଥାଉ ଏକ ବର୍ଗ ପୁନଃ b ବର୍ଗ ମାଇନସ୍ ଦୁଇ ଥର କୋସାଇନ୍ ଆମେ ଯାହା ଡ଼ିରକ୍ଷା ପାଇଁ କୋସାଇନ୍ ନିୟମ ଏବଂ ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁ $realize$ ିପାରୁ ଯେ ଆହା ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ଯଦି ଦୁଇଟି ଥାଏ । ଭେକ୍ଟର ଏବଂ ଯଦି ସେମାନେ ଏକ ଆଙ୍ଗୁଳି ଥାଆନ୍ତି ତଥାପି କରନ୍ତି ତେବେ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ b ର ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ବିଭାଜିତ ବିନ୍ଦୁ ଭାବରେ ଲେଖାଯାଇପାରିବ

ତେଣୁ ଯଦି ଆମକୁ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ କୋଣ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାପରେ ଆମେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ନେଇପାରିବା ଏବଂ ଏହାର ପରିମାଣ d $divided$ ାରା ବିଭକ୍ତ ଯାହା ଆମକୁ ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ କୋଣର କୋସାଇନ୍ ଦେବ ଯାହାକୁ ଆମେ ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଏବଂ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଆସିବେ । ଇଚ୍ଛା ଯେତେବେଳେ ଆମେ ମେକାନିକ୍ସ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ଏବଂ ଏକ ବଳ କିମ୍ବା ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆମେ ଏକ ଶକ୍ତି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏକ ଶକ୍ତି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାବେଳେ ଆମେ ବ୍ୟବହାର ଯେ ଏହି ପରିମାଣ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଡ଼ ଉପାଦାନ ଛଡା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଉପାହରଣ ସ୍ୱରୂପ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବଳ ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ କରାଯିବ ଏବଂ ଏକ ବିନ୍ଦୁର ବିସ୍ଥାପନ ସହିତ ବଳର ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଉପାଦାନ ଯାହା ଉପରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ଏବଂ ସେହିଭଳି ଶକ୍ତି ବଳର ବିନ୍ଦୁ ଏବଂ ବେଗର ଗତିର ବିନ୍ଦୁ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ । ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି

ତେଣୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମେ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବୁ ଏବଂ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନ୍ୟ ପରିମାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଆସିବ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତୁ ଆମ ପାଖରେ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଅଛି ଯାହାକୁ axi plus ayj plus azk ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଆମେ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଇ ଭାବରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏକ ଗୋପି ସହିତ ସବ୍ ଏକ ଭେକ୍ଟର d $given$ ାରା ଦିଆଯିବ ଯାହା ଦିଗରେ 1 ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି ଅଟେ ତେଣୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ଇ ସବ୍ ଭେକ୍ଟର a ର ଉପାଦାନ ସହିତ ବିଭକ୍ତ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ଖୋଜିବାକୁ । ଭେକ୍ଟରର ପରିମାଣ t ଆମେ କରିବୁ ଯେପରି ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଆମେ ନିଜେ ଏକ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ନେବୁ ଯାହା d us ାରା ଆମକୁ ଏକ ବର୍ଗର ପରିମାଣ ଏବଂ ଏକ ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଆମକୁ କୁରା $square$ ି ବର୍ଗ ପୁନଃ ଥାଏ ବର୍ଗ ପୁନଃ ଆଉ ବର୍ଗ ଦେବ

ତେଣୁ ଆମେ ସହଜରେ କରିପାରିବା । କୁହନ୍ତୁ ଯେ ଏକ ମ୍ୟାଗ୍ନିଚୁଡ଼ି x ବର୍ଗ ପୁନଃ ଆଉ ବର୍ଗ ପୁନଃ ଆଉ ବର୍ଗର ବର୍ଗ ମୂଳ ହେବ

ତେଣୁ ଏହା ସହିତ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ଆମକୁ ପୁନଃ ଆଉ ପୁନଃ ଆଉ ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ବଡ଼ତା d $divided$ ାରା ବିଭକ୍ତ କରାଯିବ

ତେଣୁ ଆମେ ଏହାକୁ ବର୍ଗ ମୂଳ ଦ୍ୱାରା ବିଭକ୍ତ କରିବୁ । ଆମକୁ ବର୍ଗ ପୁନଃ ଆଉ ବର୍ଗ ପୁନଃ ଆଉ ବର୍ଗ

ତେଣୁ ଏହି ଉପାୟରେ ଜଣେ ଯେକ any ଶବ୍ଦ ଭେକ୍ଟରକୁ ଦେଇପାରିବ, ଭେକ୍ଟରର ପରିମାଣ ଖୋଜି ପାଇବ ଯେ ଆମକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଆମକୁ ଏକ ଦିଗ ଦିଗରେ ଏକ ଉପାଦାନ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେଉଁଠାରେ କିଛି ଦିଗ ଦିଆଯାଏ । eb ସେହି ଦିଗରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ଅଟେ କିମ୍ବା ଆମେ କହିପାରିବା ଯେ ଆମେ ଏକ b ର ଉପାଦାନ ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ

ତେଣୁ ଏହି ଉପାଦାନଟି ଭେକ୍ଟର ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ ସହିତ ଏକ ଡ଼ ଡ଼ ଦିଆଯାଏ ଯାହା ଆମକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଅନେକ ସମସ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ଏକ b ର ଉପାଦାନ ଦେଇଥାଏ । ଏକ ଉପାଦାନ ଖୋଜିବାକୁ ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟେକ୍ଟକୁଲାର୍ t ଅଟେ । o eb

ତେଣୁ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟେକ୍ଟକୁଲାର୍ ଉପାଦାନ ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ଯାହା d we ାରା ଆମେ ଯାହା କରିବୁ ତାହା ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଭେକ୍ଟରକୁ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ନେଇଯିବା ଏହା ଆମକୁ ଏକ ଇସ୍ ଉପାଦାନ ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଏକ ସ୍କାଲାର୍

ତେଣୁ ଆମେ ଯାହା କରିବା ଏହା ହେଉଛି, ଆମେ ଭେକ୍ଟର ଇସ୍ ସହିତ ଏକ ଡ଼ ଡ଼ ନେଇଥାଉ ଯାହାକୁ ଆମେ ଏକ ଇସ୍ ଭେକ୍ଟର ଉପାଦାନ ଭାବରେ ରେଫର୍ କରିପାରିବା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦି ଆମେ ସେହି ଉପାଦାନକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁବୁ ଯାହା ଇସ୍ ସହିତ p ଞ୍ରେ ଥାଏ ତେବେ ଭେକ୍ଟର ଏକ ମାଇନସ୍ ଏକ ଇସ୍ ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ । ଭେକ୍ଟର ଇସ୍ ଏହା ଆମକୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଦେବ ଯାହାକୁ ଇସ୍ ସହିତ p ଞ୍ରେ ରହିଥାଏ

ତେଣୁ ଏହା କିଛି ସମସ୍ୟାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କଥା ଆମକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଯଦି ଆମେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗରେ ଏକ ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ତେବେ ଏହାକୁ ନେଇ ଆମେ ପାଇପାରିବା । ଭେକ୍ଟରର ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ସେହି ଦିଗରେ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ନେଇ ଆମେ ପାଇଥାଉ, ଯଦି i ସମାନ ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦାନକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିଗକୁ ନେଇଥାଏ ତେବେ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିତ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ଏହି ଭେକ୍ଟରର ଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ନେଇ i ଏହା

କରିପାରିବି । ଦିନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦୁଇଟି କମ୍ପୋନ୍ ର ସମଷ୍ଟି । ଏକ୍ସ୍ କେବଳ ମୂଳ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ସମାନ ହେବ ଯଦି ଉପାଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଥାଏ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁଲାର ନୁହେଁ ତେବେ ଆମେ ପ୍ରକୃତ ଭେକ୍ଟରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣର ପାଇବା ନାହିଁ ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ମୂଳ ଭେକ୍ଟରର 0 ରୁ 2 ଗୁଣ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ ତେଣୁ ଏହି ରାଶି । ମୂଳ ଭେକ୍ଟର ସହିତ ସମାନ ଥିବା ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ କେବଳ ଘଟିବ ଯଦି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ p ଶ୍ରେଣୀରେ ରହିଥିବେ ତେବେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାରର ଉପାଦ ଦେଖିବା ପରେ ଆସନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉପାଦ କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାରର ଉପାଦକୁ ଦେଖିବା ଯାହାକୁ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଭେକ୍ଟର ଉପାଦ କୁହାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଉପାଦକୁ କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ଯେପରି ଆମେ ସ୍କାଲାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ରେ ଦେଖୁଲୁ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଉପାଦ ଏକ ସ୍କାଲାର ଥିଲା ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଭେକ୍ଟର ଉପାଦ ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର ପରିମାଣ ଏହା ସ୍କାଲାର ନୁହେଁ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଆପଣ ମଧ୍ୟ କରିବେ । ଦେଖନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଏକ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଏକ ଭେକ୍ଟର କିନ୍ତୁ ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆମେ ଏହାକୁ ଏହିପରି ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ଯେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଭେକ୍ଟର ଉପାଦ ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଧାରାରେ ଆମେ କିପରି ଲେଖିବା । ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ b କୁ ସମାନ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ ଭେକ୍ଟର b ପୂର୍ବରୁ ଯେପରି କରୁଥିଲୁ ତେଣୁ ଆମେ ଏକ ଉପାଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ x ସଙ୍କେତ ବ୍ୟବହାର କରୁ କିମ୍ବା କ୍ରମ b କୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଏହାକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଉ ଯାହା ପ୍ରଥମେ ଅଟେ । ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ ଭେକ୍ଟର b ଧାରଣ କରିଥିବା ବିମାନରେ ଆମେ ଏହାର ଦିଗକୁ ସ୍ $normal$ ାଭାବିକ , ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି a ଏବଂ b ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ସବୁବେଳେ ଏକ ବିମାନକୁ କ୍ରମ b ଏକ ଭେକ୍ଟର କରିବ ଯାହା ଏହି ବିମାନ ସହିତ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ମୋଡେ ପ୍ରଥମେ ଦିଅନ୍ତୁ । ଡାକ୍ତରୀ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ କାରଣ ଏହି ସାଧାରଣ ନିଜେ ଦୁଇଟି ଦିଗ ପାଇପାରେ ଏବଂ ଏହାର ଦିଗକୁ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ ତେଣୁ ଏକ କ୍ରମ b ର ଆକାର ଏହା a ଏବଂ କୋଣ ମଧ୍ୟରେ b ଗୁଣର ସାଇନ ଆକାରର ସମାନତା ସହିତ ସମାନ ହେବ । b ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ କୋଣକୁ ଆଣି ବୋଲି କହିଥାଉ, ତେବେ କ୍ରମ b ର ମାତ୍ରା b ଗୁଣ ସାଇନ ଆଣି ର ମ୍ୟାଗ୍ନିଟୁଡ୍ ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ମୋଡେ ଏହାକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର c ଭାବରେ ଡାକିବା ଯାହା now ାରା ଆମେ ଯାହା କହିପାରିବା । ଭେକ୍ଟର c କୁ c ସମୟ ma ସହିତ ଏକ ୟୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଭାବରେ ଲେଖାଯାଇପାରିବ । b ସମୟର ପାପର ଏକ ଗୁଣର $gnitude$ ଆମକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ c ର ଦିଗ କ'ଣ ଯାହା ଆମକୁ ec ଦେବ ତେଣୁ c ର ଦିଗ ଡାହାଣ ହାତ ସୂତା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଏକ ସ୍ଥିର ସମ୍ମିଳନୀ ଯାହାକୁ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ତେଣୁ ଆମ ପାଖରେ ଭେକ୍ଟର ଅଛି, ଆମର ଭେକ୍ଟର b ଅଛି ତେଣୁ ଆମେ ଭେକ୍ଟରକୁ a ଆଡ଼କୁ ଛୋଟ କୋଣ ଦ୍ୱାରା ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରିବା ପରେ ଆମେ a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଣର ଛୋଟକୁ ଦେଖିବା ସର୍ବଦା ଏକ ପ୍ରତିଫଳନ ହେବ । କୋଣ ତେଣୁ ଆମେ a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ କୋଣକୁ ଦେଖୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ b ଆଡ଼କୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରୁ, ଯେଉଁମାନେ ତୁମେ ସ୍ବରୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ବରୁ ଦେଖୁଥିବେ, ଯଦି ସ୍ବରୁ ଏକ ଅକ୍ଷୀୟ ଦିଗରେ ଗତି କରେ ତେଣୁ ଯଦି ମୁଁ b ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ ଏବଂ ସ୍ବରୁ ଅଛି । ଏକ ଡାହାଣ ହାତର ସୂତା ଡା' ପରେ ଯେଉଁ ଦିଗରେ ସ୍ବରୁ ଗତି କରିବ ତାହା ଆମକୁ ଏକ କ୍ରମ b ର ଦିଗ ଦେବ ଯାହା we ାରା ଆମେ ଗତି କରିବା b ଆଡ଼କୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରିବ ଏବଂ ଯେଉଁ ଦିଗରେ ଏକ ଡାହାଣ ହାତର ସ୍ବରୁ ଗତି କରିବ ଯାହା କ୍ରମର ଦିଗ ଦେବ । କିମ୍ବା c ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଏକ ଉପାଦ ଅଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ଦେଖିପାରିବା । ଏହା ଉପରେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆମେ ଡାହାଣ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ନିୟମ ବୋଲି କହିଥାଉ ଏବଂ ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସହଜ ଅଟେ ତେଣୁ ଆମେ ଯାହା କରିବା ତାହା ହେଉଛି ଆମେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ରଖିବା ଏହା ହେଉଛି ଭେକ୍ଟର, ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର ଯାହାକୁ ଆମେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରକୁ ଲାଞ୍ଜି ସହିତ ବଦଳାଇଥାଉ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଏହା କରୁଛୁ ସେତେବେଳେ ଆମକୁ ଏହି ବ୍ୟାୟାମକୁ ଡାହାଣ ହାତରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେଣୁ ଯଦି ଆପଣ ଯଦି ଡାହାଣ ହାତରେ ଆଆନ୍ତି ତେବେ ଆପଣ ଯଦି ଏହି ବ୍ୟାୟାମ କରୁଛନ୍ତି ତେବେ ଆପଣ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ପେନ୍ ଧରିଥିବେ ତେବେ ଆପଣ ଏହି ପେନ୍ ଡ୍ରପ୍ କରନ୍ତୁ । ଏହାକୁ ତୁମର ବାମ ହାତରେ କରିବା ଯାହା ତୁମକୁ ଭୁଲ ଫଳାଫଳ ଦେବ ତେଣୁ ଏହି ବ୍ୟାୟାମକୁ ତୁମର ଡାହାଣ ହାତରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତୁମେ ଡାହାଣ ହାତକୁ ନେଇଯାଅ ଏବଂ ତୁମେ ଯାହା କରୁଛ ତୁମେ ତୁମର ଡାହାଣ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ଏକ ଦିଗରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କର ଛୋଟ କୋଣ ଦେଇ b ଆଡ଼କୁ, ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ a ଏବଂ b ଏହିପରି, ଆମେ ଡାହାଣ ହାତକୁ a ରୁ b କୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରୁ ଏବଂ ଆଙ୍ଗୁଠିର ଦିଗ ମୋଡେ କ୍ରମ b ର ଦିଗ ଦେଇଥାଏ ତେଣୁ ଏଠାରେ ଆହା ତେଣୁ ଆମେ ଦୁଇଟି ରଖି । ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ସହିତ ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଡାହାଣ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ଗୁଡ଼ାଏ । d ରୁ b କୁ ଦିଗରେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ତାହା କରୁ ଯେ ଆଙ୍ଗୁଠିର ଦିଗ ଏକ କ୍ରମ b ଆଡ଼କୁ ସୂଚାଇଥାଏ ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ମୁଁ କ୍ରମ b କରୁଛି କି ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ମୁଁ a ରୁ b କୁ ବୁଲୁଛି ମୋର ଆଙ୍ଗୁଠି ଭିତର କିମ୍ବା ତଳକୁ ସୂଚାଇଛି । ଯେହେତୁ ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁବ ଯଦି ମୁଁ b କୁ କ୍ରମ କରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମୁଁ ମୋର ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ b କୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଡ଼କୁ ବୁଲାଇବି ତୁମେ ଦେଖୁବ ଯେ ଆଙ୍ଗୁଠିର ଉପର ଆଡ଼କୁ ଦେଖାଉଛି ତେଣୁ b କ୍ରମ ଏବଂ କ୍ରମ b ସେମାନେ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଏକ କ୍ରମ b କୁ ସୂଚିତ କରନ୍ତି । b କ୍ରମ କୁ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିପାରିବା ଯେ କ୍ରମ b ମାଲନସ୍ b କ୍ରମ a ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଏହା ଆମକୁ ମଧ୍ୟ କହିଥାଏ ଯେ ଏହି ଉପାଦଟି କମ୍ପ୍ୟୁଟିଭ୍ ନୁହେଁ ତତ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଭ୍ କିନ୍ତୁ ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଜିନିଷ ନୁହେଁ । ଯାହାକୁ ଆମେ ଏହି ଉପାଦ ବିଷୟରେ ପାଲନ କରୁ, ଯଦି ଆମେ ଏକ କ୍ରମ b ପ୍ଲସ୍ c କୁ ଦେଖିବା ତେବେ ବିତରଣକାରୀ ବିତରଣକାରୀ ପ୍ରପର୍ଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରେ ଏହା ଏକ କ୍ରମ b ପ୍ଲସ୍ କ୍ରମ c ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଯଦି ଆମେ ଏକ କ୍ରମ b କୁ ଦେଖିବା ତେବେ ଏହା a ର ପରିମାଣ ସହିତ ସମାନ ହେବ । a ମଧ୍ୟରେ କୋଣର ସାଇନ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିତ ଆକାରର ଗୁଣ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିତ । d a ବର୍ତ୍ତମାନ କାରଣ a ଏବଂ a ଏହି କୋଣର ସମାନ ଭେକ୍ଟର ସାଇନ ଅଟେ ଏବଂ a ଏବଂ a ମଧ୍ୟରେ କୋଣ ଶୂନ୍ୟ ହେବ ତେଣୁ ଏକ କ୍ରମ ସର୍ବଦା ଶୂନ୍ୟ ହେବ କେବଳ ଯଦି ଆମର ଦୁଇଟି ସମାନ୍ତରାଳ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ b ଥାଏ ତେବେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯଦି ଏହା ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭେକ୍ଟର b ଅଛି ଯାହା ଏକ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ ତାପରେ ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ କ୍ରମ b ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ହେବ କାରଣ ଏହି ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ କୋଣ ଶୂନ୍ୟ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ଆମେ ଚିତ୍ର କରୁଛୁ । ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଇଛୁ ଯାହାକୁ ଆମେ ଶେଷ ବକ୍ତୃତା ରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲୁ ଯଦି ଆମେ ଏହା ବିଷୟରେ x ଅକ୍ଷ ଭାବରେ କଥା ହେବା ତେବେ ଏହା ହେଉଛି y ଅକ୍ଷ ଏହା z ଅକ୍ଷ ଅଟେ ତେବେ ଆପଣ ଅନୁଭବ କରିବେ ଯେ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଫର୍ମରେ ଡାହାଣ ହାତରେ ଆଆନ୍ତି ଯଦି ଆମେ ଦେଖୁ ଯଦି ଆମେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରୁ x ରୁ y ତାପରେ ତୃତୀୟ ଅକ୍ଷ z ଅକ୍ଷ ଆଙ୍ଗୁଠିର ଦିଗକୁ ସୂଚିତ କରିବ ତେଣୁ କାର୍ଟେସିଆନ୍ ଅକ୍ଷ ଯେପରି ଆମେ ଏହାକୁ $3d$ ରେ ଗଣିବାବେଳେ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ଡାହାଣ ହାତ ଭାବରେ ଗଣିବା ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ଯେପରି ତୁମେ ଦେଖୁବ ଯଦି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୟୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଲେଖିବା ପାଇଁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ତେବେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ମୁଁ i j କ୍ରମ j ଏବଂ k c କୁ କ୍ରମ କରେ । $ross$ k ଏଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ଶୂନ୍ୟ ହେବ କିନ୍ତୁ ଯଦି ଆମେ କ୍ରମ ଦିଗ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଉପାଦକୁ ଦେଖିବା ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ମୁଁ କ୍ରମ j କୁ ଦେଖିବା ଏହା k ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ଡା' ପରେ ଯଦି ମୁଁ j କ୍ରମ k କୁ ଦେଖେ ଏବଂ ଏହା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ i କୁ ଦେଖିବା । ଏହା ଯଦି ମୁଁ x ରୁ yi ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ z ର ଦିଗରେ ସମାନ ଭାବରେ ଦେଖେ ଯଦି ମୁଁ y ଦିଗରୁ z ଦିଗକୁ ଯାଏ ଯଦି ମୁଁ ମୋ ଆଙ୍ଗୁଳି କୁଣ୍ଡେଇ ଦିଏ ତେବେ ମୁଁ ଉପରକୁ ସୂଚାଇଛି ଯାହା x ଦିଗ ଅଟେ ଏବଂ ଯଦି ମୁଁ z ରୁ xi am କୁ ଯାଏ । ପ୍ଲସ୍ y ର ଦିଗକୁ ସୂଚାଇବା so ାରା ଆମର j କ୍ରମ k ସମାନ i ଏବଂ k କ୍ରମ i j ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଯଦି ଆପଣ ଏହାକୁ ଏକ ସାଇକ୍ଲିକ୍ କରନ୍ତି ତେବେ ଏହି ଜିନିଷଟି ଯଦି ଆମେ ijk କୁ ଗୋଟିଏ କ୍ରମରେ ରଖି ତେବେ i କ୍ରମ j ସହିତ ସମାନ । k j କ୍ରମ k i ସହିତ ସମାନ ଏବଂ k କ୍ରମ i j ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯଦି ଆମେ ଅନୁସରଣ କରିବା ତେବେ ଏହି ijk କୁ ସାଇକ୍ଲିକ୍ କ୍ରମରେ ଅନୁସରଣ କରିବା ତେବେ ତୃତୀୟ ଜିନିଷଟି ସକାରାତ୍ମକ ହେବ କିନ୍ତୁ ଯଦି ଆମେ ସାଇକ୍ଲିକ୍ ଯିବା ତେବେ ଆମେ ଏହାକୁ ଓଲଟାଇଦେଉ । ଦିଗ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ମାଲନସ୍ i କ୍ରମ j ମାଲନସ୍ k ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ମାଲନସ୍ i କ୍ରମ j ମଧ୍ୟ j କ୍ରମ i ସହିତ ସମାନ ତେଣୁ ଆମର j କ୍ରମ ଅଛି ମାଲନସ୍ k କ୍ରମ ସହିତ ସମାନ । s k ମାଲନସ୍ j ସହିତ ସମାନ ଏବଂ k କ୍ରମ j ମାଲନସ୍ i ସହିତ ସମାନ ଅଟେ

ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଏହା କରିବା ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ଆଣ୍ଟିସାଇକ୍ଲିକ୍ କରୁଛୁ
ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମନେ ରଖିବାର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଆପଣ ଏହାକୁ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ
ତେଣୁ ଆମକୁ ଏହି ସାଇକ୍ଲିକ୍ କ୍ରମ ଦେଖିବା | ପଜିଟିଭ୍ ଏବଂ ଆଣ୍ଟିସାଇକ୍ଲିକ୍ ଅଟେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ବିପରୀତ ଅର୍ଥରେ ଆଣ୍ଟିସାଇକ୍ଲିକ୍ କ୍ରମ ନକାରାତ୍ମକ ଅଟେ
ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବା ଆମର ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ b ଅଛି ଯାହା କାର୍ଟେସିଆନ୍ କୋର୍ଡିନେଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ତେବେ ଆମେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ତାର ଏବଂ
ସମ୍ପାନ ପାଇଁ ବିକଶିତ ନିୟମ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବା | ଏହି ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍
ତେଣୁ ଆମେ ଏକ କ୍ରମ b କୁ $ax + by + cz + dx + ey + fz$ ସହିତ କ୍ରମ ଭାବରେ ଲେଖିପାରିବା ଏବଂ ଏହା ପରେ
ବିସ୍ତାର ହୋଇପାରେ

ତେଣୁ ଏହା $aybz$ ମାଲନସ୍ ଆଜବି ପ୍ଲସ୍ ଆଜବନ୍ ମାଲନସ୍ ଆକ୍ସବଜ୍ ଟାଇମ୍ j ପ୍ଲସ୍ ସହିତ ସମାନ ହେବ $| axby - byax + czdx - dzcx + eyfz - fzey$ ଏବଂ
ଏଗୁଡ଼ିକ ନିୟମକୁ ଅନୁସରଣ କରେ ଯାହା ମୁଁ ଅତିକ୍ରମ କରେ i ହେଉଛି 0 i କ୍ରମ j ହେଉଛି k etcetera ଯାହାକୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ
ଉପାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀକ ଧାରଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଯାହା ଯଦି ତୁମେ ତୁମର ଗଣିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଦେଖିଛ ତେବେ ଆମେ x ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ ଭାବରେ ଏକ କ୍ରମ b ଲେଖିପାରିବା
 $| nj$ of ijk axayaz ଏହା କ୍ରମ ଉପାଦର ପ୍ରଥମ ଅଟେ ଯାହା q we ିତାୟତି ଆମେ ତୃତୀୟ ଯାଡ଼ି $bxbybz$ ଭାବରେ ଲେଖୁ ଏବଂ ଯଦି ଆପଣ
ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ କିପରି ବିସ୍ତାର କରିବେ, ମୋତେ କେବଳ ଦେଖାନ୍ତୁ ଏହା q times ାରା ମୁଁ ଆଜବଜ୍ ମାଲନସ୍ ଟାଇମ୍ ଆଜ୍ ଇତ୍ୟାଦି |
ତେବେ ଏହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ, ଆସନ୍ତୁ କ୍ରମ ଉପାଦର କିଛି ପ୍ରୟୋଗକୁ ଦେଖିବା ଯଦି ଆମେ କ୍ରମ b ର ପରିମାଣକୁ ଦେଖିବା ତେବେ ଆମର ଦୁଇଟି
ଭେକ୍ଟର a ଏବଂ b ଅଛି ଏବଂ ଯଦି ଆମେ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ଦେଖିବା ଯାହା a ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ | କ୍ରମ b ତାପରେ ଏକ କ୍ରମ b ର ତୀବ୍ରତା a ଏବଂ b ମଧ୍ୟରେ
କୋଣର b ଗୁଣ ସାଇନ୍ ଏକ ଗୁଣର ଆକାର q given ାରା ଦିଆଯାଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯଦି ଆପଣ ଏହି ସମାନ୍ତରାଳତାକୁ ଦେଖନ୍ତି ତେବେ ଏହା ମଧ୍ୟ
ଏହି ସମାନ୍ତରାଳର କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ସମାନ | କ୍ରମ b ର ତୀବ୍ରତା ଆମକୁ ମ୍ୟାଗ୍ ପ୍ରଦାନ କରେ ସମାନ୍ତରାଳର ସମାନ୍ତରାଳର କ୍ଷେତ୍ର a ଏବଂ b ର ଭେକ୍ଟର q formed
ାରା ଗଠିତ ହୋଇଛି

ତେଣୁ ଏହା ହେଉଛି ମ୍ୟାଗ୍ନିଟି ସମାନ୍ତରାଳର ସମାନ୍ତରାଳ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ସମାନ ଏବଂ b ସମାନ ଭାବରେ ଆମର ସମାନ୍ତରାଳ ପାଇପେଟ୍ ଅଛି ଯାହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ab ab
ଅଛି | ଏବଂ c ଏହାର ଅର୍ଥ ଯଦି ଆମେ ଏହା ହେଉଛି ଏହା ହେଉଛି b | ଏହା ହେଉଛି c
ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ଏହି ସମାନ୍ତରାଳ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏବଂ c ସହିତ ଏହାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମେ ଏହି ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବା ଯାହା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପାର୍ଶ୍ୱ ab
ଏବଂ ସମାନ୍ତରାଳ ପାଇପେଟ୍ ଅଟେ

ତେଣୁ ସମାନ୍ତରାଳ ପାଇପେଟ୍ ର ଭଲ୍ୟୁମ୍ ଏହାକୁ ଦିଆଯାଏ ଯେପରି ଆମେ ଏହାକୁ v ବୋଲି କହିଥାଉ $v = c$ ସହିତ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବା ଏକ କ୍ରମ b ସହିତ ସମାନ
ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ସମାନ୍ତରାଳ ପାଇପେଟ୍ ର ତିନୋଟି ପାର୍ଶ୍ୱ ଅଟେ ଯଦି ଆମେ ଏକ ସାଇକ୍ଲିକ୍ କ୍ରମରେ ଗତି କରିବା ତେବେ ଆମେ ସମାନ ଜିନିଷ ପାଇବୁ
ତେଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟ କ୍ରମ b ତତ୍ c ସହିତ ସମାନ ହେବ

ତେଣୁ ଏହା ସମାନ ହେବ $| b$ କ୍ରମ c ବିନ୍ଦୁ ସହିତ a ଏବଂ ଏହା c ସହିତ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ସମାନ ହେବ
ତେଣୁ ଆମେ ସମାନ୍ତରାଳ ପାଇପେଟ୍ ର ଭଲ୍ୟୁମ୍ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତତ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଏବଂ କୋସ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବା ତାପରେ ମେକାନିକ୍ସରେ ଆମେ
ଟର୍କର ଧାରଣା ସାମ୍ନା କରିବୁ | ଏକ ବିନ୍ଦୁ ବିଷୟରେ ଏକ ବଳର ଗତି,

ତେଣୁ ଧରାଯାଉ ଆମର ଏକ ପଏଣ୍ଟ୍ ଅଛି ଏବଂ ଏକ ଫୋର୍ସ୍ f କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି
ତେଣୁ ସେଠାରେ ଆମେ ଯାହା କରିବା ତାହା ହେଉଛି ଯଦି ଆମେ o ରୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଚାଣିବା ତେବେ ଆମେ o ରୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଚାଣିବା ଏବଂ ଫୋର୍ସର କ୍ରିୟାର
ଧାଡ଼ିରେ ରଖିବା | ମୁଁ ଏହି ଭେକ୍ଟରକୁ r ଭାବରେ ଡାକେ ତା' ପରେ ଆମେ ଫୋର୍ସର ଫୋର୍ସର ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁ, ଏହା କ୍ରମ ପ୍ରୋଡ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
କରାଯାଇଛି $| uct$ of r ଏବଂ f ବେଳେବେଳେ ଆମେ ଏହାକୁ ଟର୍କ୍ ମଧ୍ୟ କହିଥାଉ

ତେଣୁ ଫୋର୍ସର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆମକୁ ଟର୍କ୍ ଦେବ ଏବଂ କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସେଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ତେବେ ଆମେ ଯଦି କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ପାଇଥାଉ | ଏକ
ପଏଣ୍ଟ୍ ଚାର୍ଜ୍ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଏକ ଚୁମ୍ବକୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେଗ bv ସହିତ ଗତି କରୁଥିବା ଏକ ପଏଣ୍ଟ୍ ଚାର୍ଜ୍ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ, ତେବେ ଏହି ଚାର୍ଜର ବଳ v
କ୍ରମ b ଦିଗରେ ଅଛି

ତେଣୁ ଏହା ପୁନର୍ବାର ଆମେ ଏହାକୁ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁ | ଦେଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ଆମକୁ ଦେଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର
ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ତେବେ ଆମେ ନେଇପାରିବା ଯଦି କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ତେବେ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟର ପରସ୍ପର ସମାନ୍ତରାଳ ହୋଇଯିବ ଆସନ୍ତୁ କିଛି ଜଟିଳ
ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଉଦାହରଣ ନେବା | ଏହି ଭେକ୍ଟର ଅପରେସନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଧରାଯାଉ ଆମକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର b ଦିଆଗଲା xi ପ୍ଲସ୍ ତିନୋଟି j ଏବଂ ଏକ ଭେକ୍ଟର c ଦୁଇଟି
 i plus yj ସହିତ ସମାନ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ x ଏବଂ y ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେପରି b ଏବଂ c ଭେକ୍ଟର d ସହିତ p ଶ୍ରେଣୀରେ ଥାଏ $| phi$ phi plus
ଛଅ j ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ବିତୀୟ ଭାଗଟି ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହି ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ $| x$ ଏବଂ y ଭେକ୍ଟର b ର ଭେକ୍ଟର c ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ

ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ପାଇଁ ଆମକୁ ଯାହା କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ଭେକ୍ଟର d ଏବଂ ଆମକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର b ଦିଆଯାଉଛି ଯେଉଁଠାରେ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷାତ ଅଛି
ଆମକୁ x ଏବଂ y ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେପରି b d ରୁ perpendicular ଅଟେ
ତେଣୁ ଅଂଶ ପାଇଁ ଏକ ଭେକ୍ଟର b p କୁ p ଶ୍ରେଣୀରେ ରଖେ, ଏହା ସୂଚାଏ ଯେ d ହେଉଛି ଯଦି ଆପଣ ମନେରଖନ୍ତି $5 phi$ plus $6 j$ ଏବଂ ଭେକ୍ଟର b
ହେଉଛି xi plus three j

ତେଣୁ ଯେହେତୁ b d p କୁ ଲମ୍ବ ଅଟେ ଏହା ସୂଚିତ କରେ $b \cdot d$ ସମାନ ଅଟେ | ଶୂନ୍ୟକୁ,
ତେଣୁ ଏହା ଆମକୁ ପାଞ୍ଚ x ପ୍ଲସ୍ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶୂନ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ହେବ
ତେଣୁ x ମାଲନସ୍ ଅଷ୍ଟାଦଶ ସହିତ ସମାନ ହେବ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଆମେ d ସହିତ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇଯିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଶୂନ୍ୟ ହେବ କାରଣ c d କୁ p
ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ c କୁ $2 i$ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା $| plus$ yj so $c \cdot d$ ଯେତେବେଳେ ଆମକୁ $c \cdot d$ କରିବ, ତାହା ମୋତେ $2 i$ plus 5
 phi ଦେବ, ଯାହା ଆମକୁ 10 ଦେବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆମେ y plus 6 ନେବୁ,

ତେଣୁ $10 plus 6 y \theta$ ସହିତ ସମାନ | ମାଲନସ୍ 10 ରୁ 6 ସହିତ ସମାନ କିମ୍ବା ଏହା ମାଲନସ୍ 5 ରୁ ତିନି ସହିତ ସମାନ
ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ଯାହା ଅଛି, ଯଦି ଏହି ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଭେକ୍ଟର b ମାଲନସ୍ ଅଷ୍ଟାଦଶ ସହିତ ପାଞ୍ଚ θ ପ୍ଲସ୍ ତିନୋଟି j ଏବଂ ଭେକ୍ଟର c ସହିତ ସମାନ |
ଦୁଇଟି i ମାଲନସ୍ ପାଞ୍ଚରୁ ତିନୋଟି j ସହିତ ସମାନ, ଯାହା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ b ଏବଂ c ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ

ତେଣୁ b କୁ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ b କୁ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ c କୁ ନେଇଥାଉ ଯାହା କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଭଲ ଭାବରେ ନେଇଥାଏ ସେଠାରେ ଏହାକୁ କରିବାର ଅନେକ
ଉପାୟ ଅଛି | କ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍
ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ଦେଖିବା

ତେଣୁ ଆମେ b କ୍ରମ c ନେଇଥାଉ ଯାହା q this ାରା ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ ijk ମାଲନସ୍ ଅଷ୍ଟାଦଶ q five ାରା ପାଞ୍ଚ ତିନି ଶୂନ୍ୟ ଦୁଇ ମାଲନସ୍ ପାଞ୍ଚରୁ ତିନି
ଶୂନ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ଏହା ଆମକୁ k ଧର ମାଲନସ୍ ଅଷ୍ଟାଦଶ q five ାରା ମାଲନସ୍ ପାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିତ ହେବ | ତିନୋଟି ମାଲନସ୍ ତିନୋଟି q two ାରା ଗୁଣିତ
ହୋଇଛି

ତେଣୁ ଏହା ଆମକୁ f ically ଲିକ ଭାବରେ ଶୂନ୍ୟ k ସହିତ ସମାନ କରିବ
ତେଣୁ ଏହା ଶୂନ୍ୟ b ଏବଂ c ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ଏହା କରିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ହେଉଛି ଆମେ b ସହିତ ୟୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର ଲେଖିବା ଏବଂ c ସହିତ ୟୁନିଟ୍
ଭେକ୍ଟର ଲେଖିବା | ଏବଂ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ସମାନ୍ତରାଳ କିମ୍ବା ଆଣ୍ଟିପାରାଲେଲ୍ ତେବେ ଆମେ ସମାନ ଜିନିଷ ପାଇବୁ
ତେଣୁ ଆମେ b କୁ c ଏବଂ b ର c ଆକାରରେ ବିଭକ୍ତ କରିପାରିବା ଏବଂ ଯଦି ଆମେ ସମାନ ୟୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର କିମ୍ବା ପରସ୍ପର ନକାରାତ୍ମକ ପାଇପାରିବା ତେବେ

ଆମେ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବା | ଦେଖାନ୍ତୁ ଯେ b c ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଅଟେ

ତେଣୁ ତାହା ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ, ଆସନ୍ତୁ କେବଳ ସୁପୋ | ଆମକୁ ଦିଆଯିବା ଆସନ୍ତୁ ପୁନର୍ବାର ଏକ ଛୋଟ ଉଦାହରଣ ନେବା, ଧରାଯାଉ ଆମକୁ ଏକ ଭେକ୍ଟର ଦିଆଗଲା ଯାହା $\phi \phi + 10 j$ ସହିତ ସମାନ୍ତର, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଭେକ୍ଟର b ର ଉପାଦାନ ଖୋଜ, ଯେଉଁଠାରେ b ତିନୋଟି i ପୁସ୍ତକ ଚାରି j ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ ଭାଗ ସହିତ ସମାନ୍ତର | ଆମେ କହୁଛୁ ଭେକ୍ଟର b କୁ ଏକ **perpendicular** ର ଉପାଦାନ ଖୋଜ | ଆମେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିସାରିଛୁ ତାପରେ ଆହା ଏହା ଏକ b ର ଉପାଦାନ ହେବ ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ ଭାଗ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଆମେ କଣ କରିବୁ ତାହା ହେଉଛି ଆମେ ଭେକ୍ଟରକୁ ଏକ ମାଇନସ୍ ଡଟ୍ ଡଟ୍ ନେଇଯିବା ଏବଂ ୟୁନିଟ୍ ଭେକ୍ଟର b ସହିତ ଏହା ଏକ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର ଉପାଦାନ ହେବ | b

ତେଣୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଏହା କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସରଳ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଆପଣ ଏହି ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଆହା ଆଉ ଏକ ଜିନିଷ ବାହାର କରିପାରିବେ ଯଦି ଆପଣଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଭେକ୍ଟରର ଉତ୍ତର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ଆପଣ ସେହି ଭେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଡଟ୍ ପ୍ରଡକ୍ଟ ନିଅନ୍ତି | ସେଗୁଡ଼ିକୁ 0 ହେବାକୁ ଦିଅ କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ପାରସ୍ପରିକ ପର୍ପେଣ୍ଡିକୁଲାର

ତେଣୁ ଆମର ଅଛି | କିଏନାମୋଟିକ୍ସରୁ ଟିକେ ବୁଲିବା କାରଣ ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭେକ୍ଟର ଦେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ ଆମେ ପ୍ଲାନାର୍ ଗତି ଦେଖିବା ଏବଂ ବିମାନରେ ଗତି ଦେଖିବା ଏବଂ ବେଗ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଦିତ ପାଇଁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇବା ଏବଂ ତା' ପରେ ଆମେ ସ୍ଥିର ପାଇଁ ମାମଲା ଦେଖିବା | ଭରଣ

